

Familiefabels

De theatervoorstelling Familiefabels is een initiatief van Vilans, het kenniscentrum voor langdurende zorg.

De voorstelling bevat niet zozeer een leerrijke moraal - zoals in de fabels van Jean de La Fontaine of Aesopus - maar richt zich op het doorbreken van vooroordelen en misvattingen rond familieparticipatie.

De primaire doelgroep bestaat uit mantelzorgers en medewerkers van zorgorganisaties die een start willen maken met familieparticipatie of die daar al mee bezig zijn. Envida is een van die organisaties.

Lisette Ars, beleidsadviseur bij Envida: 'De theatervoorstelling past binnen ons nieuwe mantelzorgbeleid, waarmee we de samenwerking tussen onze zorgmedewerkers en mantelzorgers een extra impuls willen geven. Tegelijkertijd past de voorstelling binnen het nieuwe decor van de zorg nu sprake is van aanzienlijke overheidsbezuinigingen en een sterker beroep wordt gedaan op de zelfredzaamheid van cliënten en de inzet van informele zorg.' De acteurs van Familiefabels zijn Yvonne de Jong en Theo Royers. Voor de goede orde: dat zijn geen acteurs die van buitenaf zijn ingehuurd om de voorstelling gestalte te geven. Yvonne is expert familieparticipatie bij Vilans. Theo: 'Yvonne en ik zijn vijftien jaar collega's geweest bij Vilans. Ik werk nu als zzp'er.' Yvonne: 'We hebben de theatervoorstelling in 2012 samen opgezet en in 2013 verder uitgewerkt. Onze rolverdeling: ik speel steeds een familie- of ander typetje dat symbool staat voor misvattingen rond familieparticipatie. Theo betreft zorgmedewerkers en mantelzorgers bij de voorstelling door hun vragen te stellen rond familieparticipatie en vervolgens een dialoog met hen aan te gaan.'

GEEN ACTEURS DIE VAN BUITENAF ZIJN INGEHUURD

We benne op de wereld ...

Het thema van de voorstelling in een muzikale notendop. Tijdens de openingsact draait Theo een liedje uit 't Schaep met de 5 pooten, de komische Nederlandse serie die eind jaren zestig op tv te zien was: We benne op de

wereld om mekaar (om mekaar om mekaar om mekaar) te hellepe, niewaar? Theo: 'De mensen moeten de voorstelling ook leuk en speels vinden. Daarbij hoort trouwens een serieuze voorbereiding. Een half uur voor aanvang trek ik me terug in mijn eigen wereldje en laat ik alle omgevingsinvloeden voor wat ze zijn. Eenmaal op de vloer probeer ik ook altijd een veilige sfeer te creëren voor het publiek. Als ik met mijn microfoon op iemand afstap, is er dan ook niets fout aan wat hij denkt en zegt.' Enkele voorbeelden van scheve beelden die Yvonne en Theo recht willen zetten: familieleden hebben het per definitie te druk om hulp te bieden in de zorg voor een naaste, zorgorganisaties communiceren uitsluitend met de eerste contactpersoon van een familie en zijn altijd wettelijk aansprakelijk voor de zorghandelingen van familieleden.

EEN SPEELSE VOORSTELLING BEGINT MET EEN SERIEUZE VOORBEREIDING

Cultuuromslag

Yvonne: 'We treden elke week op en vaak twee keer per dag. Dat zijn mooie, maar geregeld ook lange dagen. 's Ochtends om zes uur op pad en 's nachts om twaalf uur weer thuis is geen uitzondering. Onze voorstelling doet dan ook alle provincies aan, van Limburg tot Groningen. En voor een volledig overzicht: je kunt ons ook tegenkomen in bijvoorbeeld de gehandicaptenzorg, in revalidatieklinieken en in ziekenhuizen. Dat is niet meer dan logisch, want het onderwerp »

Theo Royers

Yvonne de Jong

familieparticipatie is natuurlijk niet alleen voorbehouden aan verpleeg- en verzorgingshuizen.' Lisette: 'Familiefabels neemt vooringenomen meningen weg, maar werkt op een breder niveau ook aan een cultuuromslag binnen de zorg. Wat Envida betreft: we willen meer ruimte en vertrouwen geven aan de relatie van medewerkers met cliënten en hun familie. Daarbij horen ook minder regels, procedures en formulieren.'

FAMILIEFABELS NEEMT VOORINGENOMEN MENINGEN WEG

Grenzen verkennen

'In samenwerking met diverse partners, financiers en patiënten- en mantelzorgorganisaties willen we deze cultuuromslag op meerdere gebieden tot stand brengen. Het Envida-project Stroomopwaarts, dat de nieuwe missie en visie weergeeft van de organisatie, is daarbij een sterke leidraad om onze volle

aandacht te richten op de kern van al onze activiteiten: bijdragen aan de kwaliteit van leven van onze cliënten.' Yvonne: 'En zo zijn er steeds nieuwe ontwikkelingen in de zorg. Die geven we ook een plaats in onze voorstelling. Vilans heeft onlangs een notitie uitgebracht: Grenzen verkennen. Deze notitie gaat in op de wettelijke en juridische beantwoording van de vraag welke handelingen mantelzorgers en vrijwilligers nu precies mogen verrichten in hun zorgverlening. Zodat ook op dat gebied meer duidelijkheid ontstaat. Misschien dat ik weer een nieuw typetje bedenk om de belangrijkste aanbevelingen uit deze notitie over de Bühne te brengen.' Theo: 'Dat zou mooi zijn. Yvonne komt geregeld met een nieuw typetje. Dat is - net als de overige typetjes in haar repertoire - een goede opstap voor de gesprekken die ik voer met de mensen in de zaal. Maar voor die tijd sta ik dan al met open mond naar Yvonne te luisteren.' <<